



פרשת לך לך

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. בקשת מלך סדום מאברהם והסכמתו
- א. שינוי שם לאברהם ומצות המילה
- ב. מלך סדום ומלכי צדק מקבלים פני אברהם ו. אברהם מגיע לא"י
- ב. לוט נשבה ואברהם נלחם בד' המלכים
- ב. שינוי שם לשרי והבטחה שתלד
- ד. המלאך מבשר להגר על הולדת ישמעאל ה. לקיחת שרי לפרעה ועונשו
- ו. בשורת הגאולה העתידית וירושת הארץ
- ז. מעמד ברית בין הבתרים
- ה. פרידת אברהם ולוט והתגלות ד' לאברהם
- י. עושר אברהם וריב הרועים
- י. בקשת שרה מאברהם שישא את הגר
- מ. אברהם מל עצמו ובני ביתו
- ע. מלחמת ארבעת וחמשת המלכים
- ה. הבטחת ד' לאברהם לזרע
- ה. הגר מבזה את שרה ובורחת מפניה
- י. אברהם יורד למצרים מפני הרעב
- ה. הבטחת ד' שיצחק וישמעאל יפרו וירבו

פנינים

"מה זאת עשית לי למה לא הגדת לי כי אשתך הוא. למה אמרת אחתי הוא"

צריך ביאור מדוע עשה פרעה שתי שאלות מזה, הרי לכאורה עיקר הטענה היא מה שלא אמר שהיא אשתו, ולמה הוסיף להקשות: "למה אמרת אחותי היא". אלא, יש לפרש על פי דברי מרדכי שציווה את אסתר שלא תגיד את עמה ואת מולדתה, כדי שיחשוב אחשוורוש שהיא ממשפחה בזויה ולא יקחנה לאישה, כי אין זה מכבודו של המלך לקחת אישה ממשפחה בזויה תהיה מי שתהיה. ממילא, אם אברהם היה אומר ששרה אינה אשתו ולא היה אומר שהיא אחותו, יתכן שלא היה פרעה לוקחה, כיון שלא נודע משפחתה, ויתכן שהיא ממשפחה בזויה ולא ראויה למלך. אך כיון שאמר שהיא אחותו, לא חשש פרעה שהיא ממשפחה בזויה, שהרי אברהם היה מפורסם בעולם. לכן טען פרעה לאברהם שעשה עמו שתי רעות: האחת, שלא הגדת לי שהיא אשתך. והשנית, שאמרת אחותי היא ולכן לקחתה לאישה, שאלמלא הייתה אחותך לא הייתי לוקחה. (אפריזון) ביאור נוסף, כתוב בגמרא (ב"ב קי.) שהנושא אישה צריך שיבדוק באחיה לפי שרוב בנים דומים לאחי האם. לפי זה פרעה טען שתי טענות: למה לא אמרת שהיא אשתך, ועוד, למה אמרת שהיא אחותך, הלא מפני זה לקחתי אותה לאישה כדי שיהיו בני דומים לך. (ברכת אברהם)



"ואברכה מברכיך ומקללך אה"

בפרשת תולדות יצחק ברך את יעקב ואמר לו: "ארריך ארור ומברכיך ברוך". ופירש רש"י שם: 'ובבלעם הוא אומר (במדבר כד ט) מברכיך ברוך ואורריך ארור. הצדיקים תחלתם יסורים וסופן שלווה, ואורריהם ומצערריהם קודמים למברכיהם, לפיכך יצחק הקדים קללת אוררים לברכת מברכים. והרשעים תחלתן שלווה וסופן, יסורין לפיכך בלעם הקדים ברכה לקללה! ויש לבאר אם כן, מדוע כאן בברכת הקב"ה לאברהם הקדים הכתוב הברכה לקללה? ויש לומר: א. באברהם הסיומת אף היא בברכה: 'ונברכו בך', שהרי סופן של צדיקים שלווה. (רמב"ן תולדות) ב. מפני שיש חילוק בין לשון רבים ליחיד. (שם) ג. יש לחלק בין המברך למתברך. שהמברך עצמו אומר קודם את הברכה כי חפץ הקב"ה יותר לברך- אבל לאדם התועלת היא קודם לבטל את הקללות. ד. אברהם כולו חסד וברכות. ה. אין זו ברכה אלא הבטחה. (מהר"ל) ו. אברהם היה הראשון שהכיר את בוראו ולכך הטעימו הקב"ה השלוה מקודם, ככתוב: "טעמו וראו כי טוב ד", משל לקטן שבתחילה מטעימין אותו מעט מהאוכל ולאחר הטעימה מבקש כבר לאכול מרצונו, אבל אחר כך נטל הקב"ה את השלוה ממנו מפני שעכשיו צריך לעבוד כדי להשיג את השלוה על ידי יגיעתו. (ברכת משה) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"ג)

שאלה לשולחן השבת

"ויבא הפליטי ויגד לאברהם העברי"
אברהם אבינו מכונה כאן בתואר 'העברי', ויש לפרש כינוי זה. ובמדרש (רבה מב) יש ביאורים שונים בדבר, ואחד מהם הוא של רבי יהודה: 'כל העולם כלו מעבר אחד והוא מעבר אחד'. ויש לבאר אם כן, מדוע דווקא כאן, מכל המקומות בהם מוזכר אברהם אבינו בחומש בראשית, בוחרת התורה לכנותו בכינוי 'העברי'?

מטרת השאלה
הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת.
ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת
(בצדוף מקורות, אם ישנם)
ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

עונג רוחני לשולחן השבת!



הופיע!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.

זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!

השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

- התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. אברהם ביקש משרה שתאמר שהיא _____
 - ב. הקב"ה כרת עם אברהם, והפיל עליו תרדמה _____
 - ג. תדעל היה מלך _____
 - ד. עד מקום זה רדף אברהם אחרי המלכים _____
 - ה. שפחת שרה _____
 - ו. המילה בה פותחת פרשתינו _____
 - ז. אומה שהוכתה על ידי ארבעת המלכים _____
 - ח. היכן התיישב אברהם אחרי פרידת לוט? _____
 - ט. מה בדרך כלל גורם לאדם שיתבזה, אבל לא לשרה? (רש"י) _____
 - י. מערבה _____
 - כ. מלך עילם _____
 - ל. בן אחיו של אברהם _____
 - מ. מלך שלם _____
 - נ. ישמעאל התברך שיוליד 12 מהם _____
 - ס. ציווי הקב"ה לאברהם _____
 - ע. חסר בנים _____
 - פ. מלך מצרים _____
 - צ. אותה לא בתר אברהם _____
 - ק. האימים נוצחו בשוה _____
 - ר. מי רבו בפרשה? _____
 - ש. שמה של שרי לאחר ששונה _____
 - ת. ציפור שהביא אברהם לברית בין הבתרים _____

חידון א' ת' הפוך

- התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה
- א. "ולא _____ אתם הארץ לשבת יחדו"
 - ב. מלך אדמה _____
 - ג. אחרי שהרג אברהם במלחמה הוא היה _____ (רש"י)
 - ד. עבר בין הגזרים _____
 - ה. עיר שמלכה היה ברשע _____
 - ו. מילה נרדפת ל'הלוואי' _____
 - ז. "והכנעני _____ בארץ"
 - ח. אברהם בנה בחברון _____
 - ט. הודיע לאברהם שלוט נשבה _____
 - י. אומה, עם _____
 - ך. המילה השביעית בפרשה _____
 - ל. גם שם בנה אברהם מזבח _____
 - ם. הקב"ה אמר לאברהם שיהיה _____
 - ן. "אנכי _____ לך שכרך הרבה מאד"
 - ס. מה עשה מלך סדום בסוף המלחמה? _____
 - ע. ומה היה שמו של מלך סדום? _____
 - ף. מה עשה אברהם בתחילת המלחמה? _____
 - ץ "לזרעך אתן את _____ הזאת"
 - ק. מה עשה אברהם כשבישרו הקב"ה אודות יצחק? _____
 - ר. עיר שמלכה היה אריוך _____
 - ש. צורה ששמה מופיעה בפרשה _____
 - ת. הגר הייתה _____

כתרומו

דבא פרישה נקיא דעלייה מינה מתרומא אונקלוס פכנסה לעקרין של למנוו.

"ובן משק ביתי" (טו,ב) = "ובר פרנסא הדין דבביתי". המילה העברית 'פרנסה' הנרדפת לכלכלת בית והוצאות מחיה.

מן המדרש

ילמדנו רבינו, גר שנתגייר בערב פסח, כיצד אוכל פסחו? כך שנו רבותינו: בית שמאי אומרים: טובל ואוכל פסחו לערב. ובית הלל אומרים: הפורש מן הערלה, כפורש מן הקבר (וצריך להיטהר כטמא מת). אמר להם רבי שמעון בן לקיש: 'חביב הגר לפני הקב"ה מן האנשים שעמדו על הר סיני. למה? שכל אותם אנשים, אילולי שראו הקולות והלפידים וברקים וההרים רועשים וקול שופרות, לא קבלו עליהם מלכות שמים. וזה לא ראה אחד מכולם ובא ומשלים עצמו להקב"ה וקיבל עליו על מלכות שמים, יש חביב מזה?!' מעשה באונקלוס הגר ששאל לזקן אחד, מה חביב הגר לפני הקב"ה, שכל חיבתו כתב בו, שנאמר: "ואוהב גר לתת לו לחם ושמלה". אמר לו: יעקב אבינו לא תבע מן הקדוש ברוך הוא אלא: "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש". ורבותינו אמרו, חביב הגר שהכתיב הקב"ה כבודו על ידי הנביא, שנאמר: "למה תהיה כגר בארץ". אמר הקב"ה" אני מחבב את הגרים, והרשעים הללו באים להזדווג לאברהם אבי הגרים. אוי להם שסופם ליפול לפניו, וכאן נכתב: "ויהי בימי אמרפל" - זה נמרוד. ולמה נקרא שמו אמרפל? על שאמר לאברהם, פול לתוך כבשן האש. (ע"פ מדרש תנחומא)

מילה בפרשה

**הניח כתר במים,
ונתן לאמא בידיים,
כי היא פקידה בכירה,
אחראית על הזמרה.**

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

"לך לך"

היכן עוד בתנ"ך נאמר: "לך לך"? (תשובה אחת) והיכן

נאמר "ברח לך" (3 תשובות)

מצאו נא בפרשה:

1. פסוק שמתחיל ומסתיים באות ה'.
2. פסוק שכתוב בו שלוש פעמים 'אברם'.
3. שש מילים רצופות שכולן בנות שלוש אותיות.
4. אחד מפירות שבעת המינים.
5. את שמותיהם של ארבעה מספרי התנ"ך.
6. מילה בת שלוש אותיות שהגימטריא שלה היא 8.

מה משותף בין ברית מילה למצוות הליצה? (לפחות 2)

"ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר"

כתוב במשלי: "לך אל נמלה עצל, ראה דרכיה וחכם. אשר אין לה קצין, שוטר ומושל". הרי שלושה תפקידים המוזכרים כאן: 'קצין', - לגבי חכמה שמורה הוראה בישראל והוא מלמד תורה ברבים. 'שוטר' - תפקידו במעשה לבדוק ולכפות עד שנעשה הדין. 'מושל' - ממונה על המידות והמשקולות שלא יהיו גזל וחמס בעיר. וכל שלושת המידות הללו היו יחד באליעזר עבד אברהם, שכתוב בפרשת חיי שרה: "אל עבדו" כלומר, שוטר שעושה מעשה, "זקן ביתו" הוא קצין בחכמה, "ומושל בכל אשר לו" - מושל. ועוד רמוז בפסוק: "ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר", 'מש'ק' ראשי תיבות: מושל שוטר קצין - שכולן היו באליעזר עצמו. (הגרא"א)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ויוצא אתו החוצה ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים לא תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך"
2. "והאמן בד' ויחשבה לו לצדקה"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: היכן בפרשה רמוז בגוף? - בעל הטורים האחרון בפרשה: שרה. בא"ת ב"ש בג"ץ. שהוא בגימטריא יסכה זו היא רמז למה שאחז"ל יסכה זו שרה. **לסדר את הפרשה** - "זיהי רעב בארץ וירד אברם". **חידון א' ת'** - אחותו, ברית בין הבתרים, גוים, דן, הגר, ויאמר, זוזים, חברון, טורח הדרך, ימה, כדרלעומר, לוט, מלכי צדק, נשיאים, ספר הכוכבים, ערירי, פרעה, ציפור, קריתים, רועים, שרה, תר. **חידון א'** **ת' הפוך** - נשא, שנאב, דואג, לפיד, עמורה, לו, אז, מזבח, הפליט, גוי, מארצך, בית אל, תמים, מגן, נס, בלע, רדף, הארץ, צחק, אלסר, משולש, מצרית. **שעשועי דאורייתא** - "לך לך" נאמר שוב לאברהם אבינו עצמו בפרשת העקידה: "ולך לך אל ארץ המוריה". 'ברח לך' נאמר ליעקב: "וקום ברח לך אל לבן אחי", לבלעם: "ברח לך אל מקומך", ואל עמוס: "ברח לך אל ארץ יהודה". 1. "הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין ואשמאילה". 2. "ותקח שרי אשת אברם את הגר המצרית שפחתה מקץ עשר שנים לשבת אברם בארץ כנען ותתן אתה לאברם אישה לו לאשה". 3. "באר לחי ראי הנה בין קדש". 4. "בחצצון תמר" (ויין). 5. ויקרא, במדבר, הדברים, מלכים. 6. "באה". **מילה בפרשה נח** - ירח. "קח מכבשה לבנה" - לבנה = ירח, "נתח בשר להכנה" - ירך, "ואז תשרה תקופה" - חודש (ירח) הוא תקופת זמן, "שיפיץ ניחוח כתרופה" - יפיץ ניחוח = יריח. **טמונות בפרשה** - 1. כסא של אליהו - מצות ברית מילה (זי-יד) 2. "התהלך בארץ לארכה ולרחבה" (יג,ז) 3. הגר עמדה על עין (המים) (טז,ט) 4 חוצצים + תמר = "חצצון תמר" (יד,ז) 5. "הוא ים המלח" (יד,ג) 6. "העיט" (טו,יא) 7. לגו + ים = "לגוים" (זי,ט) 8. "עגלה משולשת ועז משולשת ואיל משולש" (טו,ט) 9. "וילך למסעיו" (יג,ג) 10. "ויכו... ואת הזוזים" (יד,ה) 11. חמשת המלכים (יד,ב) 12. התווים 'מי' ו'לה' - מצות ברית מילה (זי-יד) 13. "ויעתק" (יב,ח) 14. חמסה - "חמסי עליך" (טז,ה וברש"י שם) 15. רעשן מבלבל (האותיות) = "שנער" (יד,א) 16. "מחוט" (יד,כג) **טמונות בהפסדה** - 1. "לדבק טוב הוא" (מא,ז) 2. "ברגליו לא יבוא" (מא,ג) 3. "כשול יכשלו" (מל,ל), "מחליק" (מא,ז) 4. "כקש גידף קשתו" (מא,ב) **שאלה לשלחן החג - סוכות** - שאלנו: כתוב במשנה שזמן הדין על הגשמים הוא בחג הסוכות, אך בפרשת עקב כתוב: "ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשתה מים: ארץ אשר ד' אלקיך דרש אתה תמיד עיני ד' אלקיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה". יש לפרש אימתי נגזר הדין על גשמי השנה, האם בסוכות, או בראשית השנה - שמבואר בגמרא שהכוונה לראש השנה? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. יש מחלוקת בין התנאים האם "מראשית השנה" הכוונה לראש השנה או לכל חודש תשרי. (פנ"י) 2. בר"ה נגזר על כל יחיד ויחיד כמה הוא יקבל ויהנה מהמים, ובסוכות נגזר כמה מים סה"כ יירד. 3. יש לחלק את הפסוק, ו'עיני ד' אלקיך בה' לא הולך על עניין המים. אלא, שזו ארץ טובה שלמטר השמים תשתה מים, וגם שעניי ד' אלקיך תמיד בה. (ערוך לנר) 4. תלוי במחלוקת תנאים.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

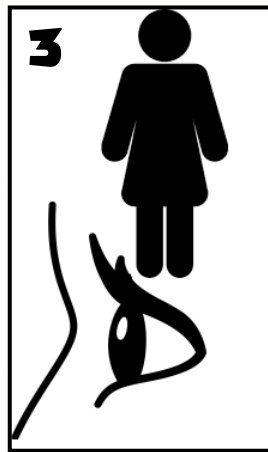


5

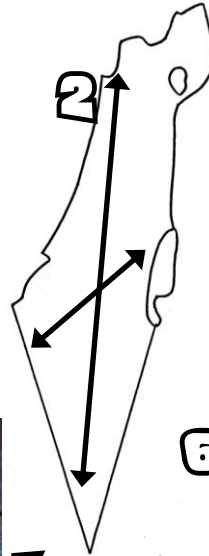


4

8



3



2

7

10



1



6



10



9



13

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא



תשובה לגיליון הקודם
"רסן" (י"ב)



12



11



16



15



14

הפטרת לך לך "למה תאמר" (ישעיה מ' כז' - מא' טז)

טמונות בהפטרה



1



3



2

4



© כל הזכויות שמורות לאהרון בייני.

להקדשת העלון לכל מטרה,
חינוך: 052-766-5775

העלון מוקדש לע"נ ר' יצחק בן משה
ת.ג.צ.ב.ה